

- Sisältää:
1. Päätösten tiedoksiannot julkisuuslain näkökulmasta
  2. Lainvoimaisuustodistukset Kirkkohallituksen päätöksiin

1. PÄÄTÖSTEN TIEDOKSIANNOT JULKISUUSLAIN NÄKÖKULMASTA

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (JulkL, 621/1999) tarkoituksena on muun muassa toteuttaa viranomaisten toiminnan avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa, antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä sekä valvoa oikeuksiaan ja etujaan. Lain tavoitteena on edistää julkisen vallan velvollisuutta toteuttaa tiedonsaantia käytännössä. JulkL:n 20 §:n 3 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava siitä, että yleisön tiedonsaannin kannalta keskeiset asiakirjat tai niitä koskevat luettelot ovat tarpeen mukaan saatavissa kirjastoissa tai yleisissä tietoverkoissa taikka muilla yleisön helposti käytettävissä olevilla keinoilla.

Tätä julkisuuslaissa mainittua tavoitetta palvelee myös kirkkojärjestyksen 7 luvun 9 §:n 2 momentti. Sen mukaan seurakunnan jäsenille on sopivin tavoin annettava riittävät tiedot yleistä mielenkiintoa herättävistä vireillä olevista seurakunnan ja seurakuntayhtymän asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä ja tehdyistä ratkaisuista. Säännöksen mukaan seurakunnan tiedotustoiminnan johtaminen ja valvominen kuuluu kirkkoneuvostolle.

Yllä mainitut säännökset säätelevät kuitenkin ainoastaan yleistä tiedottamista, eivätkä ne sinällään vielä turvaa seurakuntien jäsenten mahdollisuutta valvoa seurakunnan ja seurakuntayhtymän varojen käyttöä tai omaa oikeuttaan ja etuaan. Kirkkojärjestyksen 7 luvun 9 §:n 2 momentissa säädellyn etukäteisvalvonnan lisäksi seurakunnan jäsenellä on mahdollisuus päätöksenteon jälkeen muutoksenhakuteitse (nk. jälkikäteisvalvontana) vaikuttaa asioiden lopulliseen ratkaisuun (KL 24:3,2).

Muutoksenhakumahdollisuuden turvaamiseksi kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston päätökset ja seurakuntavaalien tuloksen vahvistamista koskeva päätös on, jollei niitä lain mukaan ole pidettävä salassa, saatettava seurakunnan tai seurakuntien jäsenille yleisesti tiedoksi panemalla päätökset tai ilmoitus niistä julki seurakunnan ilmoitustaululle. Vastaavalla tavalla seurakunnan tai seurakuntien jäsenille on saatettava yleisesti tiedoksi edellä mainittuja päätöksiä koskevat valitus- ja alustusviranomaisten päätökset. Lisäksi seurakunnan muun toimielimen pöytäkirja tai sen osa voidaan saattaa yleisesti tiedoksi, mikäli toimielin tai sen puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. (KL 25:3)

Yleisesti tiedoksi saattaminen tapahtuu kirkkojärjestyksen 23 luvun 2 §:n mukaan siten, että valitus- ja alustusviranomaisen päätös, toimielimen tarkastettu pöytäkirja tai kuulutus sen nähtävillä pitämisestä on oltava seurakunnan ilmoitustaululla vähintään 7 päivän ajan. Mikäli ilmoitustaululla julkaistaan vain kuulutus, on suositeltavaa, että pöytäkirja on vastaavan ajan nähtävillä esim. kirkkoherranvirastossa. Ensimmäistä päivää ei säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) mukaan koskaan lasketa määräaikaan. Siten esimerkiksi tiistaina laitetun kuulutuksen tulee olla ilmoitustaululla vielä seuraavan viikon tiistain ajan. Tiedoksisääntö eli hetken, josta muutoksenhaku-aikaa aletaan laskea, katsotaan puolestaan tapahtuneen tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/1966) 22 §:n 3 momentin mukaan seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona asiakirja tai kuulutus sen nähtävillä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Pöytäkirjan nähtävillä pidossa on otettava huomioon kirkkolaisissa, julkisuuslaissa sekä myös muussa lainsäädännössä olevat salassapitosäännökset. Pöytäkirja saa olla yleisesti nähtävillä vain niiltä osin kuin se on julkinen. Toimielimen pöytäkirja tulee julkiseksi, kun se tarkastuksen jälkeen on allekirjoitettu tai sitä vastaavalla tavalla varmennettu (Julkl 6 §:n 1 momentin 6 kohta). Seurakunnan jäsenellä on siten oikeus muulloinkin kuin nähtävilläpidon aikana saada nähtäväkseen tarkastettu ja allekirjoitettu pöytäkirja niiltä osin kuin sitä ei ole pidettävä salassa. Samoin on otettava huomioon, ettei kirkkovaltuusto enää voi päättää pöytäkirjan määräaikaisesta salassa pitämisestä, jollei salassapito perustu lain säännökseen.

Kun Julkl 20 §:n 2 momentti asettaa viranomaisen velvollisuudeksi tiedottaa yksilöiden oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa, tulisi seurakunnan tai seurakuntayhtymän tiedottaa (esim. seurakunnan ilmoitustaululla, seurakuntalehdessä tms.) siitä, millä muilla tavoilla seurakunnan jäsenillä sekä myös muilla kiinnostuneilla on mahdollisuus saada tietoa seurakunnan tai seurakuntayhtymän julkisista asiakirjoista, kuten esim. oikeudesta saada niistä jäljennös.

2. LAINVOIMAIUUSTODISTUKSET KIRKKOHALLITUKSEN PÄÄTÖKSIIN

Kirkkohallituksen päätöksiin haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KL 24:6). Valituskirjelmän sisällöstä ja sen liitteistä on säädetty hallintolainkäyttölain (586/1996) 23-25 §:ssä. Viran puolesta oikeaksi todistettu pöytäkirjan ote ei ole välttämätön valituskirjelmän liite. Siten Kirkkohallituksen kirjaamosta hankittu todistus siitä, ettei kirkkohallituksen tekemästä päätöksestä ole pyydetty pöytäkirjanotetta, ei kelpaa lainvoimaisuustodistukseksi. Kirkkohallituksen kirjaamo ei enää myöskään anna kyseisiä todistuksia.

Lainvoimaisuustodistuksen kirkkohallituksen päätökseen voi tarvittaessa pyytää **korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamosta, puh. (09) 185 3233, Unioninkatu 16, PL 180, 00161 Helsinki**. Kirjaamo on auki virka-aikana klo 8 - 16.15. Todistusta haettaessa tulee esittää kirkkohallituksen päätös, johon todistusta pyydetään, joko alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä, milloin päätös on saatu tiedoksi. Milloin on kyse kirkkohallituksen alustusviranomaisena antamasta päätöksestä, tarvitaan ehdottomasti seurakunnan tai seurakuntayhtymän antama todistus siitä, milloin päätös on saatettu yleisesti tiedoksi. Esimerkiksi seurakunnalta tai seurakuntayhtymältä kiinteistön ostanut tarvitsee lainhuutoa hakiessaan yllä mainitun lainvoimaisuustodistuksen eli todistuksen siitä, että kirkkohallituksen kiinteistönluovutusta koskeva vahvistuspäätös on tullut lainvoimaiseksi.

JulkL:a ja sen soveltamista koskevia aiempia yleiskirjeitä ovat nrot 24/1999 ja 30/2000 sekä muutoksenhakua koskeva aiempi yleiskirje nro 28/1996.

KIRKKOHALLITUS

Heikki Mäkeläinen

Pirjo Pihlaja